

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ' ΛΟΥΚΑ (27/11/2011)

Αγίου Μεγαλομάρτυρος Ιακώβου του Πέρσου

Η δύναμη της μετανοίας

Η ιστορία του σήμερα εορταζομένου Αγίου Ιακώβου του Πέρσου, αδελφοί μου, δεν είναι συνηθισμένη. Είναι, όμως, πολύ ενδιαφέρουσα. Πρόκειται για έναν Μάρτυρα της πίστεως, ο οποίος έζησε τον 5^ο αιώνα στην Περσία και, ενώ είχε γεννηθεί σε Χριστιανική οικογένεια και ανατραφεί σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, εντούτοις δε δίστασε να αρνηθεί την πίστη στον Χριστό και να υποταχθεί στην απάτη των ειδώλων. Η πνευματική αυτή τύφλωση που υπέστη ο Ιάκωβος ήταν καρπός της δόξας, του πλούτου και των τιμών, με τις οποίες τον περιέβαλε ο Πέρσης Βασιλιάς Βαχράμ ο Ε', προκειμένου να ασπασθεί τη ειδωλολατρική θρησκεία. Σύμφωνα με τον ιερό Συναξαριστή *«όταν το έμαθαν η μητέρα και η γυναίκα του, του έστειλαν μία επιστολή με την οποία τον πληροφορούσαν ότι δεν τους συνέδεε πια τίποτε, αφού είχε προτιμήσει την πρόσκαιρη δόξα από την αγάπη του Χριστού και την επαγγελία των ουρανίων αγαθών. Τα λόγια αυτά συνετάραξαν τον Ιάκωβο και συνερχόμενος όπως και από μέθη, έκλαυσε πικρά για το αμάρτημά του και άλλαξε ριζικά στάση απέναντι στον βασιλέα. Ομολόγησε δημόσια το σφάλμα του και διακήρυξε παντού ότι ήταν μαθητής του Σωτήρος που σταυρώθηκε για την σωτηρία μας. Δεν είχε πια παρά μόνον μία επιθυμία: να συμμερισθεί τον ζωοποιό τούτο θάνατο για να βρει μια θέση πλησίον του Θεού...»*¹ Η επιστροφή του στην αλήθεια του Χριστού και η ειλικρινής μετάνοιά του, τον οδήγησαν σε φρικτό μαρτύριο, το οποίο τον κατέταξε στην αγιασμένη χορεία των ομολογητών και Μαρτύρων της πίστεως.

Το μήνυμα που εκπέμπει ο βίος του Αγίου Ιακώβου του Πέρσου σχετίζεται με την δύναμη της μετανοίας, η οποία μπορεί να συγκλονίσει εσωτερικά τον άνθρωπο και να τον οδηγήσει, όχι απλά στην διόρθωση του βίου, αλλά και σ' αυτήν ακόμα την αγιότητα. Η μετάνοια είναι η δυνατότητα που παρέχει ο Θεός, στον πεπτωκότα άνθρωπο ν' αποκαταστήσει τη διασαλευμένη, λόγω της αμαρτίας, σχέση με Εκείνον. Είναι ένα Θεϊκό χάρισμα που εξαντλείται στα πλαίσια αυτής της ζωής, παρέχοντας στους ανθρώπους την ευχέρεια της επισήμανσης των λαθών και των πτώσεων και της διόρθωσής τους με τα μέσα και τις δυνατότητες που η Εκκλησία προτείνει.

Απαραίτητη προϋπόθεση, όμως, για την πραγμάτωση της μετανοίας είναι η αυτογνωσία, μια διαδικασία που απαιτεί εσωτερικό ηρωισμό και διάθεση από τον άνθρωπο να τα «βάλει» με τον εαυτό του,

¹ Νέος Συναξαριστής της Ορθόδοξου Εκκλησίας, Τόμος 3^{ος}, σελ. 293

να επιχειρήσει μια δυναμική αναμέτρηση με το «εγώ» του, πολλές φορές, δραματική και επίπονη. Η κατάκτηση της αυτογνωσίας περνά μέσα από τη διαδικασία της αυτοεξέτασης και αυτομεμψίας, μέσα από τη ρεαλιστική αντιμετώπιση των κακώς κειμένων εντός μας και τη ριζοσπαστική απόφαση για αλλαγή πλεύσης και πορείας. Όσο κι αν ακούγεται ως κάτι απλό, η αλήθεια είναι πως απαιτεί κόπο πνευματικό, ταπείνωση και συντριβή καρδιάς, στοιχεία που δεν συνάδουν και τόσο με τον τρόπο ζωής στον οποίο όλοι μας, σχεδόν, έχουμε οδηγήσει τον εαυτό μας στην εποχή μας.

Είναι η εποχή της έπαρσης και της αλαζονείας, που χαρακτηρίζεται από την άμετρη διάθεση υποκατάστασης της παρουσίας του Θεού και της χάρης που Αυτός παρέχει. Η βούληση για αυτοκριτική και αυτοέλεγχο δεν υφίσταται, ίσως γιατί μάς «βολεύει» να μη δίνουμε λόγο σε κανέναν άλλο παρά μόνο στον εαυτό μας, ο οποίος, ούτως ή άλλως, είναι πολύ επεικής και υποκειμενικός κριτής. Αλλά εκείνος που πιστεύει ότι τα πάντα δεν εξαντλούνται εδώ και ότι υπάρχει το αιώνιο μέλλον της Βασιλείας του Θεού για την κατάκτηση του οποίου πρέπει να εργαστεί σ' αυτή τη ζωή, δε μπορεί παρά να σταθεί με πιο υπεύθυνο και σοβαρό τρόπο απέναντι στον εαυτό του και το Θεό, κάνοντας το παν για να γίνει δικός Του, οικείος Του. Είναι ο αγώνας να ξεπεράσει το πνεύμα της εποχής, να υπερνικήσει τα στεγανά του εγωισμού του και να νιώσει ότι το σήμερα και το αύριο αυτής της ζωής είναι τίποτα μπροστά στην αιωνιότητα και ότι το κλειδί για να ανοίξει τις πύλες της είναι μόνο η μετάνοια, προϊόν της προσωπικής του αυτογνωσίας, της αληθινής και ουσιαστικής γνώσης της ύπαρξής του.

Αποτέλεσμα της μετανοίας είναι η δημιουργία ενός νέου προσωπικού ήθους, ενός ανανεωμένου φρονήματος, η χάραξη μιας νέας, σωστής πνευματικής κατεύθυνσης, που πρέπει να συνοδεύει τον άνθρωπο μέχρι τη στιγμή του θανάτου. Να γιατί η μετάνοια είναι ευλογία του Θεού σε όλους μας, ένα χάρισμα - έκφραση της αστείρευτης αγάπης Του, η αξιοποίηση του οποίου σβήνει το παρελθόν και ανοίγει το δρόμο για το μέλλον. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.